

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 8 października 2013 r.

DOLiS/DEC-1083/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267), art. 12 pkt 2, art. 22, w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani M. F. i Pana A. F. na przetwarzanie przez Z., informacji o ich dochodach i informacji o stażu pracy Pani M. F. w celu sporządzenia dokumentu zatytułowanego „D[...]” oraz udostępnienie tych informacji na rzecz M. i Zw.,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani M. F. i Pana A. F. (zwanych dalej Skarżącymi) na przetwarzanie przez Z. (zwany dalej Zespołem) informacji o dochodach Skarżących i informacji o stażu pracy Pani M. F. w celu sporządzenia dokumentu zatytułowanego [...]” oraz udostępnienie tych informacji na rzecz M. i Z. (zwanych dalej Związkami).

W treści skargi podniesiono, że Dyrektor Zespołu wykorzystwała i ujawniała osobom niepowołanym dotyczące dochodów Skarżących dane złożone do zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz informacje dotyczące stażu pracy Pani M. F., w celu wytypowania jej do zwolnienia z pracy. Wskazano również, że w tym celu została powołana komisja, która „wyciągnęła oświadczenia o dochodach wszystkich siedmiu pracowników obsługi” i miała też dostęp do danych dotyczących stażu pracy, oraz że w skład komisji wchodziła p.o. Przewodniczącej M. i Prezes Zw. przy Zespole.

Skarżący zarzucili, że administrator danych ujawniając dane związkom zawodowym nie spełnił żadnej z przesłanek wynikających z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, Pani M. F. na takie ujawnienie lub wykorzystanie tych danych nie wyrażała zgody, a

ponadto przygotowanie dokumentu było wyłączną inicjatywą pracodawcy ponieważ sąd o takie dane nie pytał.

Uzupełniając braki formalne skargi Skarżący zażądali od Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (zwanego dalej również Generalnym Inspektorem) dalszego nieudostępnienia ich danych osobom nieupoważnionym oraz zastosowanie w placówce dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe, aby takie sytuacje nie powtarzały się w przyszłości.

Generalny Inspektor przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił następujące okoliczności.

1. W związku z koniecznością redukcji zatrudnienia, spowodowaną niezatwierdzeniem jednego etatu pracownika obsługi, Zespół w dniu [...] września 2011 r. uzgodnił z działającymi w nim związkami zawodowymi kryteria kolejności wypowiedzenia stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracownika. Do tych kryteriów należały m.in. staż pracy i kryterium socjalne (sytuacja osobista i materialna).
2. Związki posiadały dostęp do informacji o dochodach Skarżących w związku z udziałem w przyznawaniu świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.
3. Przed [...] września 2011 r., celem wytypowania pracownika do zwolnienia, Zespół sporządził dokument zatytułowany „D[...]”. W treści tego dokumentu, zawierającego zestawienie informacji o siedmiu pracownikach, zostały utrwalone również informacje o imieniu i nazwisku Pani M. F., jej stażu pracy oraz o łącznej wysokości dochodów wszystkich członków rodziny w 2010 r. i wysokości miesięcznych dochodów w przeliczeniu na jedną osobę. Wykorzystane do sporządzenia ww. dokumentu informacje o dochodach Skarżących zostały przez Zespół zebrane od Pani M. F. w drodze pisemnego oświadczenia złożonego w związku z ubieganiem się o przyznanie świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Związki nie brały udziału w tworzeniu tego dokumentu, lecz we wrześniu 2011 r. uzyskały jedynie wgląd do niego. Związki aktualnie nie przetwarzają udostępnionych im przez Zespół w związku z okazaniem do wglądu ww. dokumentu informacji o dochodach Skarżących i informacji o stażu pracy Pani M. F..
4. Pani M. F., w chwili gdy ww. dokument został okazany Związkom nie była ich członkiem i nie podlegała ich obronie na zasadach dotyczących pracowników będących członkami związku.
5. Zespół w złożonych w sprawie wyjaśnieniach jako podstawę prawną udostępnienia danych osobowych Skarżących na rzecz Związków wskazał art. 2 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844 z późn. zm.) podnosząc, że w myśl tego przepisu pracodawca jest zobowiązany skonsultować zamiar przeprowadzenia zwolnienia z zakładowymi organizacjami związkowymi działającymi u tego pracodawcy, oraz że Dyrektor Zespołu zdecydowała się ujawnić dane aby uzasadnić decyzję dotyczącą zwolnienia Pani M. F..

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor zważył, co następuje.

Przetwarzanie (w tym udostępnienie) danych osobowych jest zgodne z prawem, gdy administrator danych legitymuje się posiadaniem co najmniej jednej spośród wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy materialnych przesłanek. Zgodnie z powołanym przepisem ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne wtedy, gdy (pkt 1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych, (pkt 2) jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa, (pkt 3) jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, (pkt 4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, (pkt 5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Odnośnie przetworzenia przez Zespół informacji o dochodach Skarżących oraz o stażu pracy Pani M. F. w dokumencie zatytułowanym „D[...]”, Generalny Inspektor stoi na stanowisku, iż działanie to było dopuszczalne i znajduje oparcie w przesłance określonej w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy. Mając na uwadze, że ww. dokument służył wytypowaniu osoby do zwolnienia, wskazać należy, że oczywiste jest, iż Zespół, jako pracodawca, posiada prawo rozwiązania umowy o pracę z pracownikiem. Uprawnienie to wynika z art. 30 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.), zgodnie z którym umowa o pracę rozwiązuje się: (pkt 1) na mocy porozumienia stron, (pkt 2) przez oświadczenie jednej ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem), (pkt 3) przez oświadczenie jednej ze stron bez zachowania okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia). Nie ulega również wątpliwości, że w przypadku konieczności redukcji zatrudnienia niezbędne jest wytypowanie pracowników z którymi stosunek pracy zostanie rozwiązany. Zespół, w uzgodnieniu ze Związkami, przyjął pewne kryteria, którymi będzie kierował się przy typowaniu pracownika, z którym rozwiąże umowę o pracę (m.in. staż pracy i kryterium sytuacji materialnej). W ocenie Generalnego Inspektora, wobec przyjęcia tych kryteriów niezbędne było przetworzenie posiadanych przez Zespół a odnoszących się do nich informacji o dochodach Skarżących oraz o stażu pracy Pani M. F.. Podkreślić jednocześnie należy, że Generalny Inspektor nie jest właściwy do oceny zgodności z przepisami prawa przyjętych przez Zespół kryteriów i słuszności rozwiązania stosunku pracy w oparciu o te kryteria. Ocena tych zagadnień, w związku z dokonaniem wypowiedzeniem stosunku pracy, należy bowiem do kompetencji sądu pracy.

W kwestii udostępnienia przez Zespół na rzecz Związków informacji o stażu pracy Pani M. F. i dochodach Skarżących, zawartych w dokumencie zatytułowanym „D[...]”, wskazać należy, że w ocenie Generalnego Inspektora działanie to - z uwagi na cel realizowany przez Zespół - nie znajduje uzasadnienia w przepisach o ochronie danych osobowych, bowiem nie zaistniała żadna z przesłanek określonych w art. 23 ust. 1 ustawy. Podkreślić przede wszystkim należy, że w niniejszej sprawie nie ma zastosowania wskazywany przez Zespół jako podstawa jego działania art. 2 ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków

pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, zgodnie z którym (ust. 1) pracodawca jest obowiązany skonsultować zamiar przeprowadzenia grupowego zwolnienia z zakładowymi organizacjami związkowymi działającymi u tego pracodawcy. Rozwiązanie stosunku pracy miało bowiem dotyczyć jednego pracownika, zaś art. 1 ust. 1 pkt 1 powyższej ustawy przewiduje, że jej przepisy stosuje się w razie konieczności rozwiązania przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 pracowników stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, w drodze wypowiedzenia dokonane przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, jeżeli w okresie nieprzekraczającym 30 dni zwolnienie obejmuje co najmniej 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników. Z uwagi na fakt, iż Pani M. F. nie korzystała z obrony swoich praw przez Związki, brak jest również podstaw do przyjęcia aby dopuszczalność udostępnienia informacji mogła wynikać z przepisów prawa zobowiązujących pracodawcę do współdziałania z zakładową organizacją związkową reprezentującą pracownika, jak np. z art. 38 § 1 ustawy Kodeks pracy, stanowiącego, że o zamiarze wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę zawartej na czas nie określony pracodawca zawiadamia na piśmie reprezentującą pracownika zakładową organizację związkową, podając przyczynę uzasadniającą rozwiązanie umowy. Podkreślić jednocześnie należy, że udostępnienia informacji o dochodach Skarżących nie legalizuje fakt, iż Związki miały dostęp do tych informacji z uwagi na udział w przyznawaniu pracownikom świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, wynikający z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 z późn. zm.), przewidującego, że przyznawanie pracownikom świadczeń z funduszu, o którym mowa w ust. 1, dokonywane jest w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową. Celem przedstawienia Związkom dokumentu zatytułowanego „D[...]” nie było bowiem przyznawanie świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lecz uzasadnienie dokonane przez Zespół wyboru pracownika do zwolnienia.

W tym miejscu wskazać należy, że mimo, iż w ocenie Generalnego Inspektora udostępnienie na rzecz Związków informacji o stażu pracy Pani M. F. i dochodach Skarżących, zawartych w dokumencie zatytułowanym „D[...]”, naruszyło przepisy o ochronie danych osobowych, to jednak z uwagi na nieodwracalność tego działania, nie jest możliwe wydanie przez Generalnego Inspektora decyzji nakazującej przywrócenie stanu zgodnego z prawem zgodnie z treścią art. 18 ust. 1 ustawy, stanowiącego, że w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności: (pkt 1) usunięcie uchybień, (pkt 2) uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych, (pkt 3) zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe, (pkt 4) wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego, (pkt 5) zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom, (pkt 6) usunięcie danych osobowych. Mając na uwadze, że Skarżący wnosili o dalsze nieudostępnianie ich danych osobom nieupoważnionym i zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe aby takie sytuacje nie powtarzały się w przyszłości, podkreślić należy, że udostępnienie na rzecz Związków informacji zawartych w dokumencie zatytułowanym „D[...]” nie było konsekwencją

niewystarczających środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe, lecz zdecydował o tym Zespół jako administrator danych. Ponadto, Generalny Inspektor wydaje decyzję administracyjną w oparciu o stan faktyczny i prawny istniejący w dacie wydawania decyzji. Nie jest zatem możliwe wydanie przez organ decyzji administracyjnej „na przyszłość”, nakazującej określone zachowanie w nieznanym w chwili rozstrzygnięcia sprawy stanie faktycznym i prawnym. Wobec powyższego brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku Skarżących. Niemniej jednak, mając na względzie konieczność zapewnienia przez Zespół należytego poziomu ochrony danych osobowych Generalny Inspektor w odrębnym wystąpieniu zasygnalizował mu potrzebę uwzględnienia przepisów ustawy w dalszej działalności.

Mając powyższe na uwadze, w tym stanie prawnym i faktycznym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Stronom, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przysługuje, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).